

บรรณานุกรม

- กิตติพร วีระสุธีกุล และชอุทิน วีระสุธีกุล. พจนานุกรมสำนวนคำภาษาไทย.
กรุงเทพฯ:เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2534.
- กิริติ บุญเจือ. “ชะโงก.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 24(2539) : 15411.
- เกษม บุญศรี. “โกมารภัก-ชีวก.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน,
3 (2499-2502):1655-1666.
- คมคาย นิลประภัสสร. “คาหลัง 2.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน,
11 (2523) : 7089-7091.
- กิตติ สุวรรณสุทธิ. “กำทวด.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 23(2534) : 14619.
- เจริญ อินทรเกษตร. “กัณฐกะ, กัณถกะ.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน,
2 (2525) : 918.
- . “กัณฑ์, กัณฑ์จีน.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน,
2(2524) : 918.
- . “ขามพวยราช.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 10(2524) : 6204.
- . “ชีวหา.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 10(2524) : 6286-6288.
- เฉลิม สุขเกษม. สมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.
- โชติ สุวดี. “มังตรา.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 10(2524) : 5999.
- คำเนิร เลขะกุล. “พระราม 6, ปีน” สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.
1(2523) : 404.
- คำรงค์ ฐานดี. มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2320.
- คำรงค์ ฐานดี. สมเด็จกรมพระยา. นิตานโบราณคดี. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2539.
- ควน นาสุข. “พะไล้, ถึงอำเภอ.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้, 6(2529) : 1435.
- นงเยาว์ กาญจนจารี. “จิตรลดา, พระตำหนัก.” สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า-
เจ้าอยู่หัว. 1(2523) : 59.
- นงลักษณ์ โชติพันธุ์. “ย่านดาขาว, อำเภอ.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 7 (2529) : 2971.

ราวดี พันธุ์รา. การศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ของชาวไทยมุสลิม จังหวัดนราธิวาส
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 2536.

แรศ ศรีรัตน์. "บาเจาะ,อำเภอ." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 5(2529):1852.

นันทา วรเนติวงศ์. "วัดพระชีเซียงจากหลักฐานของชาวต่างชาติ." ใน นานาสาระประวัติศาสตร์
จากเอกสารต่างประเทศ. กรมศิลปากร กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.

กรุงเทพฯ : กรม, 2529.

นาคะประทีป. สมญาภิธานรามเกียรติ์. พระนคร : แพร์พืชฯ, 2521.

เนื่อง สาคริก. "พะหมี่." สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. 1(2523): 431.

บางกอกบลิ๊ก, สำนักพิมพ์. สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ:ทวีปเอเชีย. ตอน 2 เล่ม 6

พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : พงษ์เจริญ, 2525. หน้า 72, 421-422.

บางกอกบลิ๊ก,ห้างหุ้นส่วน. สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ:ทวีปแอฟริกา. เล่ม 2

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, 2523. หน้า 51, 147, 148.

ประเทือง คล้ายสุบรรณ. ปริศนาคำทาย. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์, 2529.

ประกาศรี สีหอำไพ. วัฒนธรรมทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.

ประยุทธ์ สิทธิพันธ์. วังเจ้า. กรุงเทพฯ : บุญประกอบ, 2521.

_____. สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : สยาม, 2527.

ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่ม 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา : ม.ป.ป.

เปรมเสรี. ขุนแผน : ชุควรรณคดีไทยร้อยแก้ว (ฉบับถอดความ). พิมพ์ครั้งที่ 7

กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2538.

เปลื้อง ณ นคร และปราณี บุญจุ่ม. ประวัติวรรณคดี 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. ม.ป.ป.

ผจญ สุวรรณวงษ์. คะหมี่. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี.

ผาสุก มุทธเมธา. คดีชาวบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต : (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ :

ไอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2523.

ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี. เนื่องในโอกาสงานฉลอง

25 พุทธศตวรรษ มปท., ม.ป.ป.

ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัดกำแพงเพชร. จังหวัดกำแพงเพชร. โอกาสงานฉลอง

25 พุทธศตวรรษ มปท., ม.ป.ป.

ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัดชุมพร. จังหวัดชุมพร. เนื่องในโอกาสงานฉลอง
25 พุทธศตวรรษ มปท.,มปท.

พรทิพย์ ชังธาดา. วรรณกรรมท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3 เอกสารประกอบการสอน วิชา ท 035
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2538.

พรศักดิ์ พรหมแก้ว. “แหลมตะตุมทุกตำบล.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 10(2529): 4156.

พลับพลึง คงชนะ. “ขามาคา นางมาษา.” สารานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 24(2539):15468.

พิงเพย ใจรักธรรม. ไอ้จ๊ก. โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพฯ, 2529.

พิทยาลักษณ์ สิทธิถาวร. การศึกษา “ไอ้จ๊ก” จากหนังสือพิมพ์ จังหวัดชลบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

พูลพล อาสนจินดา. “กะหลาป่า” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2 (2524): 882.

ภูธร ภูมะธน. เรือในภาคกลาง. ลพบุรี: หัดดโกสการพิมพ์, 2533.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ. พระราชนิพนธ์
ปริศนาคำโคลงและความเรียง. มปท., 2503.

มานิต มานิตเจริญ. พจนานุกรม. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา, 2537.

แมร์ศิริวี. “โลกสี่สาร.” ศิลปวัฒนธรรม. 18 (มีนาคม 2540): 23.

อึ้งลักษณ์ งามดี. สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธ์, 2536.

รวมเรื่องเมืองสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2519.

รอง สยามานนท์. “ก๊กมินตั๋ง.” สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 1 (2526): 3-6.

_____. “นครลุง.” สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา, 2535: 199.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม พ.ศ.2525. 60,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษร
เจริญทัศน์ อทจ., 2538.

ราชบัณฑิตยสถาน. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย. เล่ม 3 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทศาลศิลป์
การพิมพ์, 2526.

ราชบัณฑิตยสถาน. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย. เล่ม 5 พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ไทยมิตร
การพิมพ์, 2528.

ราชวดี งามสง่า. เรือไทยสมัยโบราณ. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์, 2535.

วรากรณ์ บำรุงกุล. ร้อยกรอง. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: ดันฮ้อ, 2537.

วัชร รมยพันธ์. “มะเทิ่ง.” สารานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 23(2534): 14637.

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. จีน-เทศกาลและวันสำคัญ. กรุงเทพฯ: สายใจ, มปป.

วิจิตรมาตรา, ชุน. ล้านวนไทย. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2538.

วิเชียร เกตุประทุม. อะไรย่อ : ปริศนาคำทายและคะหิมิ. สุพจน์การพิมพ์, 2525.

ศ.อภิบาลศรี. "พิธีสวดกงเต็ก." ใน เส้นทางเศรษฐกิจฉบับพิเศษ : คนจีน 200 ปี

ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร. หน้า 125. มปท., มปป.

ทันตนิษฐ์ วีระศิลป์ชัย. ชื่อบ้านนามเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิมพ์เสศ พรินติ้ง เซ็นเตอร์,

2538

ศิริ นารอดคิด. ปริศนากวีใจัก (คะหิมิหรือพะหิมิ). (อัดสำเนา).

ศิริพร เวียงวีระชาติ. "บ้านนาสาร, อำเภอ." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้, 5(2529) : 1869.

สุกร บุนนาค. สมบัติศิริขาคือเฮนา. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2539.

ศ.พลายน้อย. "กือนา-พระเจ้ากือนา." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527 : 5.

_____ ครัวไทย. กรุงเทพฯ : พันธกิจบิตเนตพรินท์, 2537.

_____ "คำศัพท์." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527:67.

_____ "ปิ้งกลีมา-พระยาปิ้งกลีมา." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527 : 130.

_____ "ฟ้ารั้ว - พระเจ้าฟ้ารั้ว." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ - อักษรพิทยา, 2527 : 165.

_____ "ละแวก-พระชาละแวก." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527 : 196.

_____ "เสื่อ - พระเจ้าเสื่อ." สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527 : 231.

_____ "หงสาวดี" สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2527 : 234.

สงบ ส่งเมือง. "ชะตา,จังหวัด." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 7 (2529) : 2907.

สงบ ส่งเมือง และจूरี่ร์คิน บัวแก้ว. "ปัตตานี,จังหวัด." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้.

2 (2529) : 2065.

สงวน อ้นคง. "แม่สอด." สารานุกรมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2 (2514):1335.

สถาพร ศรีสังข์. "เงาะป่า : บทละคร." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 2 (2529) : 679.

สนองชาติ เศรษฐศิริโรดม. แม่ของลูก. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพแม่ทองสุข เศรษฐศิริโรดม.
วันเสาร์ที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2538.

สมคิด ท่านาวี. ใจปริศนา (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 3. ชลบุรี : กมลศิลป์การพิมพ์,
2537.

สมศรี เอี่ยมธรรม. "เล่าเรื่องคราสในเมืองไทย." นานาสาระประวัติศาสตร์จากเอกสารต่างประเทศ.
กรมศิลปากร กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : กรม, 2539.

สมศักดิ์ รัตนกุล,บรรณาธิการ. เครื่องมือของใจจากวรรณกรรมสุนทรภู่. กรุงเทพฯ :
อัมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป, 2530.

สว่าง ขวัญบุญ และสงวน สมถาย. ปริศนาคะหมี. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:แสงศิลป์การพิมพ์,
2538.

สังคม ศรีราช. "พิมพ์สาร." สารานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 21 (2529-2530) : 13305.

สันต์ ภาวิศ. นิทาน 4 ภาค : ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2539.

สามารถ สักดิ์เจริญ. ปริศนาร้อยกรอง. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์, 2534.

สุกัญญา ภัทราชัย,บรรณาธิการ. วรรณคดีท้องถิ่นพิเศษ. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.

สุริวงส์ พงศ์ไพบูลย์. "ปากพนัง, อำเภอ." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 5 (2529) : 2089.

สุพิศรา กอบกิจสุขสกุล. เส้นทางนางงาม. กรุงเทพฯ : ดอกเบญจ, 2536.

สุภา ลือศิริ [และคนอื่นๆ]. 73 จังหวัด : ภาคกลาง (เล่ม 4). หนังสืออ่านสำหรับเยาวชน
ชุดเพื่อนเรียน อันดับที่ 17/99 กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2535.

สุภาต อินทองคง, ไพบูลย์ ดวงจันทร์ และกานดากาญจโนภาส. "ชาโก." สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 3 (2539):1091.

สุภาพร มากแจ้ง. กวีนิพนธ์ไทย 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2536.

สุรินทร์ เศรษฐศิริโรดม. หลวงพ่อบ้าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรส
โปรดักส์, 2534.

สุริยา รัตนกุล. นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ ภาคที่ 1:ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก
และตระกูลจีน - ทิเบต. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ:เรือนแก้ว, 2531.

_____ . “สินสุ.” สารานุกรมไทย . 24 (2522) : 4934.

สุปกิต ศิลปสาร. หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

สุทธา มกัณฑ์. “พระราม 6 , สะพาน.” สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว .

1 (2523) : 2523.

So Sethaputra. New Model Thai-English Dictionary . Bangkok : Thai Watana Panich, 1982.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนราวดี พันธุ์รา	
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา 4	
สถานที่ทำงาน	แผนกพิพิธภัณฑฯ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	

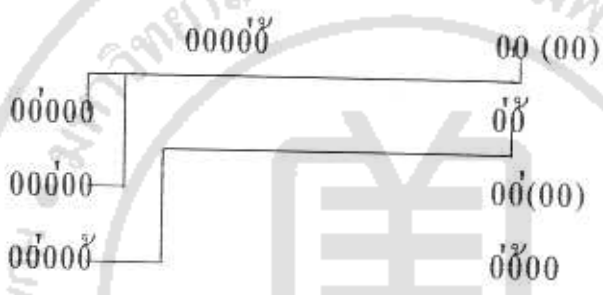
ประวัติผู้ช่วยนักวิจัย

ชื่อ	ผู้ช่วยนักวิจัยช่วยเก็บข้อมูลมีดังนี้	
ประวัติการศึกษา	นายพูลลาภ พลายมนต์	
	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา 3	
สถานที่ทำงาน	แผนกพิพิธภัณฑฯ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	

ชื่อ	นางสาวสุ้มมา	เพชรเจริญ
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดีไทย)	
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปทุมวัน)	
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จารึกภาษาไทย)	
	มหาวิทยาลัยศิลปากร	
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 6	
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	

โคลง

โคลงในที่นี่เป็นโคลงสี่สุภาพ บทหนึ่งมี 4 บาท ในหนึ่งบาทมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 2 คำ ยกเว้นวรรคสุดท้ายมี 4 คำ บังคับคำเอก 7 แห่ง คำโท 4 แห่ง (ปริศนาะหมีไม่ใคร่เคร่งครัดคำเอกคำโท) อาจมีคำสร้อยสองคำท้ายบาทที่ 1 และบาทที่ 3 การสัมผัสมีดังนี้ คำที่ 7 ของบาทที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของบาทที่ 2 และบาทที่ 3 และคำที่ 7 ของบาทที่สอง สัมผัสกับคำที่ 5 ของบาทที่ 4 แสดงด้วยแผนผังต่อไปนี้

ตัวอย่าง ะหมีที่เป็นโคลง (แถวขวาสุดคือคำคอบ)

โคลง (1)

ถนนชลฉิ่งฉิว	แดนกรุง	ถนนข้าวสาร
บุรุษชั่วควมเฉยชูง	ชากไร่	พิมพิสาร
กินแก้มกับคัมพุง	ใจคืน นานพอ	ข้าวสาร
คำบลดฉิ่งได้	มากล้วนชาวคอม	นาสาร

โคลง (2)

ตามเกหาดิศัน	แนวนน	กะแล
เมืองหนึ่งเคยอินชด	ชื่อนี้	ลับแล
นายกองเก่าสุมพล	กุมปก ครอบแส	กองแล
หมยมันใจไปดี	หลีกป้อรักษา	คูแล

โคลง (3)

ดี นั้นแหละสมเนื้อ	เกลอเรา	ดีจัน
ดีที่สถานเนา	แดงพื้น	ดีเกลือ
ดีพันรุษฤกษ์ไม้เถา	แพทยมุ่ง ไซ้แอส	ดีป्ली
ดีหลักลับพลิกคั่น	อกเดินขวัญแขวน	ดีฝ่อ

โคลง (4)

เหลือใจร่วมงามช่อพุกข	พรวันราย	ประคู้
ตั้งสี่มุมหมาย	ทอดไว้	ประคาก
โรคาเกิดตามกาย	ปรากฏ	ประคอง
เมื่อรักของท้าวไท	ลอบชู้เวียนเซย	ประมตะ

โคลง (5)

กำกั้นอันปิดคุ้ม	นับบาน	กำแพงแสน
กำเกรงแรงโคปาน	อันเฝ้า	กำแพงเพชร
กำแก่เหล่ามวณาร	ปีศาจ ก้าวแฮ	กำแพงเจ็ดชั้น
กำสัคว์หลายพันรู้เกล้า	เพรียงกัไซ้ไถ่ผสม	กำแพงเชียร

โคลง (6)

มือปิ่นอันหยัดสู้	ดินควัน	จ้งโก้
เนาสนิทปกปิดกัน	หนุ่มจ้อง	วาโก้
โบยโบกผ่านกาลวสันต์	จวนต่วง เลยดา	ลมคะโก้
บ้านหนึ่งพานทัพพ็อง	ศึกครั้งกรุงศรี	สามโก้

โคลง (7)

เล่าเรียนเพียรฝึกคั่น	ตำรา	ศึกษา
หลักแหล่งแย่งปัญหา	ผ่านพื้น	สุขา
มืออุ่กู่กาษา	ทูกเหล่า ชนแฮ	นขา
ป้องปกเสียดคุณคั่น	กล่าวแก่ท้าวไซ	ฮารักษา

โคลง (8)

นามนี้มีแม่ให้	ทรงธรรม์	พระรากขวิญ
สองที่เลี้ยงราชัน	คู่เต้า	นายแก้ว นายขวิญ
คุณหมอบใช้พันธุ์	พงศ์แพทย์	หมองวิญ
ปลอบประจงลูบเล้า	กล่าวถ้อยคำโลม	รับขวิญ

โคลง (9)

นักกวีมีชื่ออ้าง	ถูกเน ๔	คันทันจีโอ(ชาวอิตาลี)
นามรัฐอินจ่าง	ชื่อสี่	โอไฮโอ
มังจาชาติหันเห	แถวถิ่น ทะเลพ่อ	ปลาโอ
กลมกล่อมผลพุกันนี้	รสเปรี้ยวอมหวาน	ส้มโอ

โคลง (10)

รา สาวสวยสุดทื่อง	โสภา	ระจนค ผวนเป็น รงนา
รา สักวี่มีสองขา	ชอบเลี้ยง	ราก๊ะ ผวนเป็น ระกา
รา ตีคครบพา	วงสนุก	รามะนำ ผวนเป็น รำมะนา
รา ก่อเกิดแล้วเพ็ชง	ชีพเศร้าวิหามอง	ราโค ผวนเป็น โรคา

โคลง (11)

วา ไคสวมไล่เข้า	ลมสั้น	วาแค้น ผวนเป็น แวนดา
วา ล่วงลับเร็วพลัน	เหือดสั้น	วาถ ผวนเป็น เวลา
วา น้อมนอบหมอบคัล	ที่ท่า ชลเส	วาทนั่น ผวนเป็น วันทนา
วา ต่อคำเคยลิน	แขมเต้ากาขแฝง	วาซัง ผวนเป็น วังซา

โคลง (12)

คา หลักแหล่งหลบร้อน	อาศัย	คาห ผวนเป็น เตหา
คา เหล่าทรชนใน	แหล่งถ้วน	คาขี้ ผวนเป็น ขี้ยา
คา ชนชาติไทยไทย	เวานั้น หละพ่อ	คาตุ ผวนเป็น ตุลา
คา สักวี่เส้าถ้วน	ชื่อนั้นเชิญไซ	คาโว

โคลง (13)

ขุนเขานวเหล่าร้าย	ข.จ.ก.	บูโค
โถมทุ่มหักแขนคอ	แคว่คั่น	ยูโค
ตำรากล่าวกลาพอ	สอนจิด ใจแสบ	บูชโค
นามเกาะเสาะให้สิ้น	แถมแล้ว เชิญไซ	ฮอกไกโค

โคลง (14)

สัตว์นี้มีสี่เท้า	พันธุสมัน	ปุด
บรรจุของผลิตภัณฑ์	กามไม้	ปุด
มวลขนมทุกทุกพรรณ	ศัพท์เพรียก โคพ่อ	ปาว
หันโคนคักซุงไซ้	สิ่งนี้มีแรง	ปุด

โคลง (15)

ศาสนาหนึ่งพึ่งเร่งค้น	คำไซ	ฮินดู
นามกับข้าวชาวไทย	ถิ่นได้	บูดู
เมืองหลวงค่างแดนไกล	ไทยเขต นานพ่อ	ภาคมานดู
อีกเกาะสืบเสาะไซ้	เขตหวังสมุทรมหา	นิอิสาดู

โคลง (16)

โค่นซ้อมขอมพ่ายแพ้	แจวโกย	ลูกไล่
ขจรแสบแบบโค่นโคย	ไม่รู้	ลูกหลง
นิ้วลิดกรีดกรายไปรย	แจงหน้อย	ลูกลิด
พวยพุ่งไฟไปรู้	หวีดว้างทางสาย	ลูกหนู

โคลง (17)

ศิรามีนั่นแท้	ในไทย	แควน้อย
ตลงกำกัของ ไทย	อีกน่อง	แพนน้อย
มีมากแต่เหตุใด	ขานกล่าว กับพ่อ	เมื่อน้อย
โอรสภักดิ์ริย์ถูกฟ้อง	เหตุด้วยหญิงสาว	พระยาน้อย

โคลง (18)

หนุ่มหน้ามนชื่อฟุ้ง	กำจาย	เด็กกอ
ผลพฤษมีแพรวหลาย	ท้วค้ำว	มะละกอ
โรคเกิดตามกาย	ปรากฏ คามแฮ	ไทกอ
บอกชดส์ศรีสี่ห้า	ต่างค้ำวแดนเสียง	ตือกอ

โคลง (19)

ใบพฤษมีวอนสวนแก้ว	ค้ำวหา	กระโคงแดง
หวานอร่อยคอกอหอมมา	หลักแก้ว	ข้าวเหนียวแดง
อ่าเกอแรงค้ำวหา	ค้ำกล่าว แก้วแฮ	พระประแดง
มวลแพทย์เห็น ไปแคล้ว	มุงใช้ไคเสมอ	ขานแดง

โคลง (20)

สำนักฝึกจอมยุทธ ไชร์	วรรณคดี	กุโสด
แนมเหน็บเจ็บมากมี	เหล่าพฤษ	พุงคอ
จุดบาทชาติหัตถ์	นามกล่าว ไคพอ	ข้างสี่คอ
ตัวข้อยยอไม้ตี	รัฐใช้ราชปี	กอ งอ คอ

(ก.ง.ค. = ภาษีเงินได้)

โคลง (21)

ชาวเขานาถิ่นแคว้น	ยัสคง	กะเหรียง
หอมผ่ายกายเล็กกลง	ไปท้วน	กะหรั่ง
สองบาทไล่ชาติหงส์	วิหก น้อยแฮ	กะหรอด
คาศษราชราวด่วน	เกล่อนกลิ้งกลางหน	กะเรี่ยกะราด

โคลง (22)

ศัสตราหาหัตถ์ท้าว	อิสวร	ตรีสูด
โครงสี่มีนามควร	เร่งค้ำ	ตรีพิธพรรณ
เรือนเด่นเหล่าค่านวน	เคยฝึก ผ่นแฮ	ตรีโกณมิติ
แน่แน่แน่ไปพัน	เหือดสิ้นความหวัง	ตรีทุค

โคลง (23)

พบเห็นคนแต่เบื่อง	หลังคน	น.หนู
เด็กนิตยนิรมงคล	แสบร้าว	พริกขี้หนู
ดูบาทนาพจน	เนาหมู บ้านแสด	หนู
พรรณพืชร่วมกลดเคเต้า	ศัลคัมขำแกง	เห็ดหูหนู

โคลง (24)

สิบสองหนมากถ้วน	ล้วนงาม	นิ้ว
ขาดหนึ่งซึกพิงทราวม	เลื่อมคล้าย	คิ้ว
รับผลประ โขชน์ขาม	คนอื่น ให้แกล	ได้
มอบสิทธิ์คินางก้อย	แม่แท้จำลอง	แหวน

โคลง (25)

แหล่งเก็บความคิดค้น	ท่าทาย	หัว
กว่าจะถ้วนจนตาย	หมื่นร้อย	ล้าน
รับทรัพย์สิ่งทั้งหลาย	ผลประ โขชน์แสด	ได้
วัลภูมิถิ่นน้อย	แต่เบื่องเกสา	หัว

โคลง (26)

ที่หักพิงผ่นร้อน	รวมกลาย	ศาลา
ที่แม่แฉกปราช	กล่าวแก่	ปีศลา
นางหนึ่งหนุ่มนายพลาย	เคยสุด สวาทนา	ศรีมาลา
จังหวัดชัคเขี้ยวแท้	ถิ่นใต้ ไกลโข	ชะลา

โคลง (27)

มวลดึกเจ็กเรียกร้อง	นามโค	หนอเก็ชะ
เสาศุคคุดทีไร	ชันมัน	สุนเก็ชะ
ผลฤกษ์คืนคายไป	แถวย่าน ค้าแสด	บั๊กเก็ชะ
สวมเนบแอนอวพั้น	คิดด้อยตามขา	เก็ชะ

โคลง (28)

วรรณยุกต์โครแจ่มแล้ว	เชิญแจง	ไม้โท
โศกซาบอาบกายแฝง	หลังข้อย	เสโท
แผนเนบแอบหมายแข็ง	เสริมกราบ เร็วพ้อ	ราโท
มีชัยมากเมื่อน้อย	หล่อนข้านามเฉลย	มณ โท

โคลง (29)

แดนดินเป็นถิ่นศษ	อีกโข	ถ้านข้าง
ขุนเศรษฐีเงินโต	ร่างร้าย	ขุนข้าง
จุดบาทวาดลายไขว้	ทางภาค อีสานแส	การแสดงของข้าง
บางหนึ่งทางทิศใต้	ห่างแคว้นแดนกรุง	บางข้าง

โคลง (30)

ปรับปรุงสิ่งเสื่อมให้	กงคี่	แก้ไข
นามประธานาธิบดี	แรกโพ้น	ชวนซีไซ้
เรื่องเรือวางอัครี	โคเน่	เทียนไซ
ขนานศัพท์สุดท้วงพัน	ศัพท์นี้เสียงเหมือน	อสงไซย

โคลง (31)

หินแร่จากต่างค้ำ	อาครณ	โอปอ
เพลงไทยเดิมนามกร	เรียกไซร์	เขมรกำปอ
แมลงเหล่าไข่มกร	วานบอกล ชื่อนา	แมลงปอ
พฤษ์พืชในเสทได้	อื่นไซ้อีกถม	ปอ

โคลง (32)

โรคหนึ่งหมอมุ่งให้	ป้อกกัน	กอดิบ
สวมทับกับร่างพลัน	เรียบร้อย	กอดั้ง
ส่วนของร่างกายหัน	หลังเจอะ เจอสา	คอด้อ
เดินนั่งแลทะห้อย	งูหน้าใจเสย	คอดก

โคลง (33)

ขึ้นขันคันทัน โค้ดตั้ง	เชิงจูน	จังก้า
เวือใหญ่มีนระคุณ	เร่งคันทัน	จังกูก
เงินคราค่าทบทวน	รัฐเก็บ	จังกอบ
จุดบาทลั่นชาวพื้น	ปากล้าคำโจน	จังกวด

โคลง (34)

ทางเดินมีเครื่องกัน	ปัดกัน	จนวน
ปลาหนึ่งเขาเลือกกัน	ว่าร้าย	จนาก
ครบขวบประจวบพลัน	นามเรียก โดฤา	จน้า
เป็นสิ่งจำเป็น ไซ้	ไล่ข้าวต้มหุง	จนง

โคลง (35)

เพลงไทยเพราะเสนาะเนื้อ	เชิญครอง	แขกมอญนางช้าง
เมืองเก่าไทยเศษตรอย	ก่อนโน้น	ถ้ำช้าง
อาญาไทยตามครรรลอง	กฎเก่า	ตะพุ่นหญ้าช้าง
ทวิมาทษาคีหวั ไส้	เลื่อนลั่น โนระทรง	ขุนช้าง

โคลง (36)

รุกรับสัประทุทธ์อ้าง	เถียงนาม	สงครามโครเม็ย
กอดจูบจูบเล่นขาม	อยากได้	เม็ย
แคว้นเขตไซ้สยาม	แดนต่าง ค้าวเฮ	แกชเม็ย
เกิดจากบักเครีไซ้	ยากแท้รักษา	ลูกเม็ย

โคลง (37)

นามกษัตริย์ชดศิยอ้าง	ขานนาม	ฟ้าโรกูฟู
มั่งคั่งเจริญงาม	เลิศล้ำ	เฟื่องฟู
ขมหนึ่งชื่อถาม	ขามอยาก อิ่มนา	ถั่วฟู
เมืองเก่าประวัติคันทัน	เจอะแล้วจงเฉลย	คาลิฟู

โคลง (38)

แม่น้ำมีอยู่ที่ใด	แดนไทย	ตะไลง
พฤษชาติคายนาคาไป	ทุ่งหญ้า	สะเค็ป
แปรรูปร่างโดยไฟ	ลักษณะเปลี่ยน	สะตุ
ผลฤทธิ์เป็นผักจ้ำ	อีกใช้ผสม	สะคือ

โคลง (39)

ขาดพ่อไว้แม่แล้ว	ใครเออ	ลูกจ้าง
ผูกมัดแข็งเชลย	เกี่ยวห้อย	ขนมจ้าง
เรือหนึ่งรัฐบุรุษเคย	นั่งร่วม จรแธ	เรือจ้าง
พวกหนึ่งรวยไม่น้อย	ทรัพย์สินจ้างงานขยาย	นายจ้าง

โคลง (40)

นายพลค้นข้ออ้าง	แจงทาย	กองแล
ไว้บาททาศิเชื้อสาย	สมุทรวัง	กุแล
นามเมืองเรื่องนิชาย	สาขสุล คานแธ	ตับแล
พันรู้พฤกษ์เอาแก่นสร้าง	สุขยอมผ้าเหลือง	แกมแล

โคลง (41)

เป็นเมืองกรุงเร่งแจ้ง	นวมมา	สลอกโสม
สืบเสาะเจาะค้นหา	ชั่วเชื้อ	เซอร์อคโสม
ทำนองเสนาะเพราะพา	ใจขัน จริงแธ	โสมสวีทโสม
ใครป่วยเขาช่วยเอื้อ	แหล่งนี้นามโจน	เนติซังโสม

โคลง (42)

พอพักพอหลบร้อน	ผ่อนคลาย	ขนำ
คัมเขือขปรุงเริ่มกลาย	แจ่มเนื้อ	ขนงเนื้อ
ผลฤทธิ์นะสหาย	รสกล่อม กลมแธ	ขนุน
มีคุณแน่เนื้อ	สิ่งนี้มีเห็น	ขนง

โคลง (43)

อำเภอเกลอช่วยกัน	นามที	คลังชั้น
ไม้แกร่งแข็งยังมี	คำด้วย	ชิงชั้น
เพื่อชาติเหล่าปิกนิ	นามเอ๋ย ไคนา	อัญชั้น
หนึ่งหนึ่งดึดึดึช่วย	สิ่งนี้นาม โจน	ชั้น

โคลง (44)

พันธุ์ไม้เถาแพทย์เข้า	ยาผสม	ทองแตก
ขจรหนึ่งลูกกลม	ฤทธิ์ร้าย	ลูกแตก
วงทรัพย์นับท่วมถม	หวังโชค พลันแสร	คือแตก
คลองหนึ่งนามปอกปาย	โอรูรู้ร่งหา	โองแตก

โคลง (45)

สีใดใครนึกได้	บอกมา	สีมันปู
สัตว์หนึ่งไข่มุจณา	ถึ้นน้ำ	ปู
เหล็กเล็กคามเคหา	พอพบ	ตะปู
อมิตรคิดปองขยำ	จิตเหี้ยมนาม โจน	จับ

โคลง (46)

ตีประทับรับไม้	มันคง	พุก
จุดบาทเนาพง	ทุ่งกว้าง	(หนู)พุก
วายุมาดพินาสลง	แถมถึ้น ไคแสร	(แหลม)ตะลุมพุก
ไม้ท่อนกุ่มเหวียงข้าง	ซากซ้าแรงโหม	(สาก)ตะลุมพุก

โคลง (47)

รอยหนึ่งผุดที่หน้า	ว่าดี	ลักข้ม
ปากหุบจึงจะมี	ว่าไว้	อมข้ม
แค้นโอรูรู้สพฤติ	ว่าขึ้น ชอบแสร	ข้ม
ขมหนึ่งชื่อว่าไว้	เสพไซร์คล้ายหมอง	อมข้ม

โคลง (48)

รถเกล้าเล้ายี่ห้อย	บอกมา	ยอสดิน
เครื่องคิมชิ้นอุรา	จิตแผ้ว	โอวัดดิน
ภาษาศัพท์คำรับยา	มีอ่าน นาพ้อ	ตะดิน
จุบาทเกษอินแล้ว	แย่น้อพบเห็น	ลิ้มดินคิน

โคลง (49)

จุบาทสัศวินี่	มีเขา	มังกร
ของหวานยังบรรเทา	แหบแห้ง	ชันจาสกร
ตัวหนึ่งจว่าลาดเขลา	เชิงหมื่น แคลนเส	สุกร
เชือกเก็บงคโคแย้ง	กฎตั้งอย่าเตียง	ภามีอากร

โคลง (50)

ช่างหนึ่งชอบรับไซ้	เมืองบน	กัลบก
พันธุ์พืชเหล่าอุบล	คอบถ้อย	บัวบก
เรือนรูปงามชวนขล	ระยับยอด	นุชนก
นักรบเหล่าไซ้ค้อย	กาจกล่าร้ายเหลือ	ทหารบก

โคลง (51)

นามรัฐหนึ่งแห่งแคว้น	มะริกัณ	ไอไฮโอ
อักษรผสมคัน	อ่านไค	โอ
สิ่งประดิษฐ์เอนกอนันต์	หลากรุ่น รูปเฮย	สะเทริโอ
โรคหนึ่งหมอว่าร้าย	ยากแลจ๊กหาย	ไปลิโอ

โคลง (52)

เป็นคู่ฉันทันแท้	ที่รัก	ไอเลิฟู
ชนชาติศิวิริจัก	บอกควย	ลี้กวนยู
เหล็กแร่ถันพ้านัก	เห็นคิด คิ่นตา	สายยู
ชีวิตสัคว์ต้องมอดม้วย	หัดดเห็นมสังหาร	มฤคยู

โคลง (53)

ชะชะมาวาษา	ลากรถ	เบ็
เพียงส่งไม้ละลค	ข่านี่	โบ้เบ็
ตะกะไ้ทางคค	จิตเต็ม ทรามหนอ	โจเบ็
นามหนึ่งจงพันชี	เรียกไซร้ชื่อสอง	อั้งเบ็ โอบ็

โคลง (54)

เห็นซัคคัคหัดเบ็อง	ชายชวา	นัวนาง
นามหนึ่งมวลมาลา	ชื่อพอง	ซ่องนาง
รวมรอนนาวา	ท้วขาน น้ำเสช	เม่ข่านาง
กัควบกว่าระเร็งคอง	รอกพัน ฤหวัง	ชะนาง

โคลง (55)

ดูคัคคอรอเล็คกลาง	นานา ไทเฮ	สมิงราหู
โรบพชาคิซารา	ไหญ่กว้าง	(ปลา)ราหู
อาครนแคงกายา	คูเคิน	ค่างหู
ปลวี่มชื่ออ้าง	ตั้งนัวม โจน	คินหู

โคลง (56)

แกนพฤกษนั๊กชื่อเจ้า	เครื่องชา	ฝ่าง
ถ้งรองทองนาวา	เอ็ชอ้าว	(กลอง)นางฝ่าง
ข่านเอรงคนหา	นามเอช มาพอ	ฝ่าง
สมิงหนึ่งมิไซ้จ้าว	ทานตั้งกินเมือง	สมิงจอฝ่าง

โคลง (57)

มัจจากาษกระจ้อย	สุคสี	ปลาสอด
ชายหนึ่งวรรณคค	ชื่ออ้าง	มะสอด
เกนตราประเพณี	กำหนค	สินสอด
อ่าหนึ่งนัวอ้าก้าง	กล่าวแก่นามอ้าเกอ	แม่สอด

โคลง (58)

พระสังฆราชในเรื่องนั้น	นามใด ท่านเอย	กัณฑ์สังวะโร
โตป้อมมองชวนใจ	หู่พร้อม	โร (โรคหึ่งป้อม)
กรุงหนึ่งต่างแดนไกล	เกินเขต ไทยพ้อ	โตโร(ประเทศธิปไตย)
เลือดสาดกายขาดค้อม	สขง้าวพระแสง	มังจาชะโร

โคลง (59)

การเล่นของเด็กค้อม	ควมปราม	ยันเต
ไม่แน่นหนาพยายาม	เร่งแก้	โตโร โทเค
เป็นเกาะแก่งขอลาม	ไกลเขต ไทยพ้อ	เลเต
ฐานดินดินแดนแท้	เหลาล้วนทุรชน	ชังเต (ทุก)

โคลง (60)

ก้นกายใครเล่ารู้	เชิญแจ้ง	กระดอง
โอสถรสอาจแรง	อ่อนได้	ชาดอง
เพลงฮิตมิตรอย่าแคลง	กลางจิต เลขพ้อ	คิงคอง
กรรมกิจพิชชีไร	แจ่มแจ้งจงเฉลย	กินคอง

โคลง (61)

นามกษัตริย์ในถิ่นค้ำว	แดนพิงค์	กือณา
เหลอหน้อยแม่ก็ชิง	เล่นชู้	กาลอจนา
ที่ชวทองข้องตุ้มสวิง	หวังจับ ปลาเส	ดาอินคานา
พฤษชาติอาจินรู้	ชื่อนี้มีขาน	ตะโกนา

โคลง (62)

มังสะเห็นแน่แล้ว	เจนตา	กุนเชียง
เอิกเกริกโหมณา	หมูบ้าน	(หมูบ้าน)เชียง
เพลงไทยแค่เคิมมา	มีชื่อ ไรเส	จีนค้องเชียง
อารามคามเขตค้ำว	ถิ่นแคว้นแดนพิงค์	(วัด) ชีเชียง

โคลง (63)

ผลพฤษ์นิกชื่อได้	เชิญไซ	มะขม
ารตกในเขตไทย	เร่งอ้าง	(ธาร)มะขม
เรือแพล่องมาไป	นามเอ๋ย ไรพ่อ	(แม่น้ำ)ขม
เทพใหญ่ไครทราบบ้าง	หากรู้จงเฉลย	พญาขม

โคลง (64)

จดุบาทชาติสัตว์นี้	เนาไพร	(วัว)กระทิง
ไว้บาทแหล่งเนาใน	ถิ่นน้ำ	(ปลา)กระทิง
ดีคบพบบ่อขไป	จังหวัด	มูทิงค์
นามหนึ่งเป็นชื่อดี	อยู่แคว้นแดนสยาม	(ถ้าเขา)ขุนกระทิง

โคลง (65)

สัตว์ป่าทางท่าร้าย	เคอชม	อูรังอุตัง
เหยียงฝูงนงนังปน	ยากแก่	ตั้งกะตั้ง
ดีเบาะเพราะสอยลม	หวานโสด สดับแฮ	คูลินตั้ง
มีอยู่ในกายแท้	ทั่วทั้งชายหญิง	อันตั้ง

โคลง (66)

จดุบาทเป็นชาติเชื้อ	แรงงาน	ม้า
นามเก่าขนมหวาน	ใช้ฟัน	ขนมทองกีบม้า
นาวาเอ๋ยนามขาน	กันหน้อย นาพ่อ	เรือไฟม้า
อักษรปัญหาสิ้น	เร่งคันมาไซ	ม.ม้า

โคลง (67)

จดุบาทเคยปราบผู้	ไพริน	พลาขบุญเรือง
สีดอกเด่นเห็นขึ้น	นักแล้ว	ควาเรือง
ตัวไรไต่ตามดิน	รู้จัก ไหมพ่อ	แมงคนเรือง
บรรพบุรุษไทยแก้ว	แก้วนกล้ากลางสมร	พันเรือง

โคลง (68)

กษัตริย์ในเรื่องอ้าง	เคชเวียน	ขุนกวน
เขาหนึ่งเชิญเพื่อนเพียร	มุงคัน	เขาคังกวน
นวนางเรื่องรามเกียรติ์	นีกกล่าว	พิรากวน
ตำแหน่งขุนนางพัน	ยุคแล้วเชิญไซ	กวน

โคลง (69)

รัฐบุรุษเชิงทูตนั้น	เจแปน	อิโต
จุดบาทเนาแดน	ปากว่าง	สิงโค
สิ่งสถิตพิมานเม่น	แสงส่อง	(ลาว) หลูโค
หลวงพ่ออ้อแล้วอ้าง	เอ่ยแก้คำไซ	(หลวงพ่อ) โด

โคลง (70)

ทวิบาทเขาอาจเลี้ยง	โคยประสงค์	ไก่อู
ขุนทัพเจนณรงค์	สี่กู่	กวนอู
นามเมืองประวัติลง	ยังกล่าว	คองอู
เรือฝรั่งใครยังรู้	อยู่แก้คำเฉลย	เรืออู

โคลง (71)

กรรมกิจทำเสร็จแล้ว	คองกระพัน	กุมภนิชา
กับแก้ลมเลขกินกัน	หนักแก้	น้ำยา
นามกรุงมุงโนวรรณ	คตีกกล่าว นาพ่อ	อโยธยา
อดีตสปีนพิไลแท้	นัมเมื่อสาวสยาม	กันยา (เขียนสว่าง)

โคลง (72)

เรือนน้อยประคองประคินฐ์ตั้ง	บุชา	มิดสา
นกง่องท้องท่งนา	เหยื่อจ้อง	กระสา
ตำบลขุดค้นปรา	การเขต เราพ่อ	แพรกสา
มีติดกายพรรคพ้อง	แน่ะเฮ้ยแลเห็น	นาสา

โคลง (73)

ขุนเขานาถิ่นท้าว	พระโค	อินทกาลา
ของแครงกาชราไซ	ท่านไซ	มาลา
นามหนึ่งเอ๋ยแล้วโอ	จังหวัด	ยะลา
วงทรพ์หับสินไห	เพื่อทดแทนตัว	ประกันชิงลา

โคลง (74)

ตำแหน่งเขาแดงตั้ง	กำนัน	ตาแสง
เพลงเก่าเรารุกัน	เพราะพรอง	โสมส่องแสง, สุธาถิ่นแสง
พันธุ์พุดกษแพทย์เสาะสรร	ปรุงเสพ	สะแกแสง
ภูษิตเชอปีคป้อง	ศ้อมแก่นกันเหนียม	กรรแสง

โคลง (75)

พิชมิสีบไซ	มานาน	แทงนางแมว
หอมกรุ่นละมุนนาน	คอกไม้	นมแมว
นามหนึ่งครั้งจลาน	รู้จัก กันเฮ	แมว
มีกาหายากไซร	ชื่อนี้เคยชิน	เพชรดาแมว

โคลง (76)

มิตรเอ๋ยเศษชื่ออ้าง	อำเภอ	ไชยบาล
ภคร่วมรวมปนเออ	ช่างไซ	หรดาล
ปิ่นของเก่าเรากลอ	พรุพน ลูกเส	พระสุบินกันดาล
เคาะเข่นเป็นเสียงโค	อาจอ้อหนวกหู	กังสดาล

โคลง (77)

รถร่วมเร็ววีรร้อง	เรียกไร	รถพ่วงข้าง
อิงอกโอบอุ้นไอ	แอมเอื้อ	สี่ข้าง
สรรพระสงฆ์	สรรสาระ	ลากข้าง
กอลกายกายถกเกือ	กล่าวแก่เกริ่นกลอน	หมอนข้าง

โคลง (78)

กะ หนึ่งทางถิ่นได้	ชายทะเล	กะรุ ผวนเป็น กุระ
กะ หนึ่งพบจำเ	สัตว์นี้	กะระรุ ผวนเป็น กุรร
กะ หนึ่งกาลนานเน	สืบเนื่อง	กะละป็น ผวนเป็น กัลป
กะ หนึ่งราชศัพท์	คิดด้อยคั้นแขน	กะฉัจ ผวนเป็น กัจฉะ

โคลง (79)

กา หนึ่งทำจิตให้	เห่เห็น	กาขัง ผวนเป็น กังขา
กา หนึ่งโทษอนันต์	ผิดต้อง	กาชัญ ผวนเป็น กัจจุนา
กา หนึ่งส่วนสำคัญ	ของเผ่า พิษนา	กาหะ ผวนเป็น กะลา
กา หนึ่งมาดราช้อง	ช่วยแก้ที่ขาน	กาหมา ผวนเป็น กัหมา

โคลง (80)

กิ หนึ่งทำไปนปี	ก่อนกิน	กิปะ ผวนเป็น กะปี
กิ หนึ่งขีดแผ่นคิน	ชีพยั้ง	กิสะ ผวนเป็น กสิ
กิ หนึ่งคั้น ไหลริน	ตั้งสห	กิทะ ผวนเป็น กะทิ
กิ หนึ่งสิ่งก่อสร้าง	เพื่อใช้อาศัย	กิกู ผวนเป็น กูกู

โคลง (81)

กี หนึ่งผลไม้ช่วย	บอกนาม	กีทะหัตต์ ผวนเป็น กัทสิ
กี หนึ่งเร่งเกรงขาม	ชั่วร้าย	กีลา ผวนเป็น กาลี
กี หนึ่งมาดราดาม	กำหนด	กีหลู ผวนเป็น กูลี
กี หนึ่งเราท่านไซรี	หัวผู้มีเหมือน	กียา ผวนเป็น กายี

โคลง (82)

กู หนึ่งประกอบใช้	ร่วมกาง	กูฬา ผวนเป็น ก่าพู
กู หนึ่งแทนคุณปาง	ก่อนครั้ง	กูคัจฉุหะ ผวนเป็น กคัจฉุญ
กู หนึ่งหลังคาวาง	มุงปิด นานเฮย	กูบา ผวนเป็น กาบู
กู หนึ่งสัตว์นามตั้ง	สี่เท้าชัญชาน	กูกะแรง ผวนเป็น แกงกะรุ

โคลง (83)

กอ หนึ่งภาชนะไม้	จักสาน	กอดะ	หวนเป็น กะทอ
กอ หนึ่งเพลง ไทยวาน	ชื่ออ้าง	กอป่า	หวนเป็น กำปอ
กอ หนึ่งชาวจีนขาน	หวนศัพท์	กอตา	หวนเป็น กาดอ
กอ หนึ่งเลียนรูปร่าง	พิศพิศงามสม	กอมะล้า	หวนเป็น กำมะลอ

โคลง (84)

กู หนึ่งสานจากไม้	ไผ่ลำ	กูชะ	หวนเป็น กะชู่
กู หนึ่งผลพดกม้กล้า	ถิ่นใต้	กูทะ	หวนเป็น กะกู
กู หนึ่งกินมากจำ	เรณูร่วง กายนา	กูจัน	หวนเป็น กินจู่
กู หนึ่งศัพท์บอกไว้	ว่าเนื่องงกษา	กูยะ	หวนเป็น กะชู่

โคลง (85)

ภาชนะมีชื่อรอง	เรียกขาน	ปุเล	華橋
ละและแคะแค้นเคียมคลาน	โตเต่า	ปุกะเส	祭
ทะเลสาบวอนวาน	เจดีย์ชื่อ หนอยนา	อินเล	聖
ที่ท่าแพเห็นเค้า	ส่องรู โหลเหลว	โหล	學

โคลง (86)

เรือไอในอุกเงา	กรุงสยาม	สยามอรศุมพล
เชิญเอชเมษแจ่งนาม	ถิ่นถ้ำ	ถ้ำจอมพล
ขสั๊กคี่จ๊กขอดาม	วานบอก มาเฮ	จอมพล
รูปหล่อแถมยังดี	เลิกแล้วชาญสมร	พลายชุมพล

โคลง (87)

วารินรินหลังหิน	พสุธา	(น้ำตก)บาโจ
มีติดตามกายา	ทั่วผู้	คะโจ
รัฐบุรุษรุดหา	คามค้าง เมืองแส	โตโจ
คราคีตเสียงส่งอู่	อีร้องครางหวน	แบนโจ

โคลง (88)

นักเรียนเพ็ชรมุ่งใช้	อันใด เพื่อนเฮย	ปากกา
ขันแน่นแรงเหลือใจ	สิ่งนี้	ปากกา
วิศพบเจนนัยน์	คาท่าน หัวแสบ	กา
ทิ้งหิ้งคลังเกล้าชี้	ของ ไซ้เกสร	มธุรมักขิกา

โคลง (89)

นามหนึ่งจอมเทพให้	อิสว	กิวะ
ก่อร่างนับจำนวน	มากชั้น	อวัชระ
เมืองหนึ่งศาลค่านวม	ซิดฉิ่น ไทเฮย	อั้งวะ
ชนหล้ามีหัวสิ้น	ถึง ไชวี ไทลเหลว	ปัสสาวะ

โคลง (90)

วัดหนึ่งกรุงเทพไซร์	นามมี	(วัด)สามจีน
ขนมหนึ่งรูปไร่ยวรี	ชื่อก้อน	ขนมจีน
ทิศหนึ่งหาให้ดี	จักพบ	ปราจีน(จ.ปราจีนบุรี)
เมืองหนึ่งชื่อเรียกร้อง	หัวผู้เคยอิน	เมืองจีน

โคลง (91)

นามหนึ่งแสงสว่างจ้า	เรียกไร	คะวัน
นามหนึ่งแกลวไล	คอกไม้	ทานคะวัน
นามหนึ่งยุ่งกระไร	สนลับ จริงแสบ	พัลวัน
นามหนึ่งตัวเล็กไซร์	อย่าใกล้โรคตูน	แมลงวัน

โคลง (92)

ใครถามเขาคอนให้	หายเขลา	ยูโคเปือ
อาจคิดหัวขรวเดา	หน้อยน้อง	หางเปือ
นมหนักคั่งบทรา	ถามหน้อย เพื่อนเฮย	เชกสเปียร์
แปะแปมแก้วข้อง	อีกหิ้งคลุกคลี	ปิวเปือ

โคลง (93)

เป็นตัวแทนแต่งด้อย	คำชวน	แม่สื่อ
เป็นชื่อเพลงนางกรวญ	เสนาะพริ้ง	แม่สาย
คำทอหนึ่งเชื่องมวล	มิตรเอช นามเส	แม่ศอก
วรินทร์หลังดั่งหิ้ง	โกรกพื้นดินไหว	แม่สา

โคลง (94)

พันรूपฤกษ์เขาวาไซ	ท่าอา	พยับหมอก
สูงคนคั่นนภา	จักคำ	ลอยหมอก
จตุบาทนามา	ชินเอช กั้นเส	(มา)สีหมอก
กลนเกลื่อนทางเดือนดำ	ปิลกั้นกันเห็น	หมอก

โคลง (95)

อาจเคยเห็นดินพื้น	ชรณี	ขี้ทา
ใครเกลียดใครหลบหนี	โรคราย	ขี้ตุค
โง่เง่าค่นเหลือดี	เคียรสาย ระอาแล	ขี้เทอ
เด็กอ่อนมีนระอาช	กล่าวแก่นามไซ	ขี้เทา

โคลง (96)

นามหนึ่งเป็นชาติเชื้อ	ชาวสกล	กะเลิง
เทียมแอกแบกลากขน	เครื่องไซ	กะเลิด
ทวิบาทอินชล	รู้จัก กั้นนา	กะลิง
ส่วนหนึ่งของพฤกษ์ไซร์	หลากล่วนแลเห็น	กะลา (มะพร้าว)

โคลง (97)

เป็นควงควาขาวแจ่ง	ระบือนาม	โคสุเด็ก
ทาแดงแม่วางาม	เลิศแล	กิวเด็ก
ศาสนกิจพิธีธาม	นามหนอย หนึ่งเส	กงเด็ก
อีกพฤกษ์เชษฐนิกแก	กล่าวด้อยคำดาม	เด็ก

โคลง (98)

พื้ชผักผัดทอดจิ้ม	โอชา	กลัมพก
บันทึคนักศึกษา	เสาะไซ้	สมุดพก
พร้อมจรรยาบรรณา	ขั้มกล่อม	วอพิพก
แม่หากมีแล้วไซ้	ท้าวท้องมองเห็น	ชายพก

โคลง (99)

นามหนึ่งเป็นเครื่องใช้	กลุมกาช	ชั้นคะนี
จังหวัดเนื้อเชิญทาส	ชื่อแจ้ง	ปีตคานี
จุดบาทมวตสหาย	รู้จัก กั้นพ้อ	ชนะนี
ปีศาจจากถิ่นแก่ง	หลอกให้หัว โกร่น	(นาง)คานี

โคลง (100)

ไร่บาทเนาถิ่นท้อง	ชลาสัย	กำป็น
อาวุธคิดควไป	เผื่อสู้	กำป็น
เพลงเทศแต่คน ไทย	ไซ้เล่น	กำปอ
เมืองหนึ่งแม่น ใครรู้	เร่งร้องทาสขาน	กำปอด

โคลง (101)

แม่ทัพศัพท์อย่าง	ทาสมา	โบชุก
กัมภีร์ยี่คำภาษา	นอกค้าว	โบควง
เกมส์การเล่นแถมพา	เสิชอู้	โบวลิ่ง
จ่ายสดคงเชื่ออ้าว	อย่าซ้ำเชิญเฉลย	โบนัส

โคลง (102)

แมลงหนึ่งอาจก่อให้	รำคาญ	ชีผ้าขาว
บางหนึ่งในปรากฏาร	สมุทรแคว้น	บางเมฆขาว
ตุคไคเล่ากล่าวขาน	นามหน้อย	ตุลกาขาว
นามหนึ่งอำเภอแม่น	ท่านรู้เชิญไซ	ย่านดาขาว

โคลง (103)

จตุบาทเคยออกสู้	สงคราม	เนกพล
คำห่มพันกายยาม	ล้นท้าว	กัมพล
หม่อมน้อยร่างเรือนงาม	รู้จัก นามมา	พลายชุมพล
แรงร่งจับเครื่องอ้าว	ปิ่นให้จักค้น	อรสุดมพล

โคลง (104)

ขุนเขาชาคกอ้าง	เคยเจือ	สถานู
แล่นล่องคลองธารเกลอ	อาจรู้	แกนนู
นามคลองต่องเรือเอช	แถวถิ่น เราแสร	(คลอง)ธนู
อาวุธยุทธแข็งสู้	ชื่อนั้นเชิญไซ	ธนู

โคลง (105)

หนึ่งในห้าพฤกษัไซ้	ท่าซา	เทียนเขาพาวณี
ทำศึคค์อ้อมกันมา	สืบเนื่อง	ประเพณี
นวนนางหม่อมแก่พา	กันเสาะ แสงแสร	โสภณี
นักษัตริคค์คู่มสองเบื่อง	ฟ้ากฟ้าหากเจลช	ภรณ์ี

โคลง (106)

มีอยู่คู่ที่บ้าน	เราชา	จันทัน
หลายอย่างปนไปเอา	ปากเคี้ยว	จันอับ
ธารต่องเรือแพมา	พายผ่าน	จันเตา, จันเตาะ
นางหนึ่งนิสัยเดียว	เล่าหรือยริบยา	จันทา

โคลง (107)

ตะบองล่องคิดค้น	คำไซ	ศทา
พันรุ้พฤกษัสมุนไพร	เร่งแจ้ง	ศนทา หรือกะตันทา
อริยวะคิคค์ไป	ร่วมร่าง กายแสร	บาทา
เข้าชัว่ก้อกวนแกล้ง	บีบคั้นพลันไซ	บีจทา

โคลง (108)

เรียกแขกอย่างแปลกเนื้อ	คิดหา	บายู
ของเกามุงหลังคา	กระเบื้อง	กาบ
นาซพลที่ปรึกษา	พันเอก ฌรงค์เส	อีบู
ไม้คอกมองอย่าเขื่อง	ชักให้คิดเฉลย	ตะบ

โคลง (109)

ไมหนึ่งนัยว่าวู้	จักคี	ไม้สัก
วิหกสน โสนมี	ร้อออง	กาตัก
ครึ่งคิด ไมบิคหนี	คงอยู่ นานนา	ประสัก
นามหนึ่งอำเภอบ้าง	ฝ้ายแคว้นแดนเหนือ	หลมตัก

โคลง (110)

เป็นของขลังปล่า่อง	กินตัว	พิรอด
สิ่งศักดิ์สูงสุดหัว	เทพไท	พิรุณ
หลากแหลกแปลก ใจพิว	พันสอ เหตุแฮ	พิรุช
นกหนึ่งมวลมิตร ไชร์	แนแทขุนเหิน	พิรวบ

โคลง (111)

สถานที่ที่มีชื่อออง	ทางชลข	บางระมาศ
โรบาทลอยเวียนวน	ยานน้ำ	เรือมาศ
จตุบาทเนาพน	นามเพรียก ไคหอ	ระมาศ
สี่ศสวยหลากถ้ำ	คอกไม้หลากสี่	เบญจมาศ

โคลง (112)

สถานที่ที่มีชื่อเสียงก้อง	ทางการ	มหาดไทย
อศิศโจรวายปราวณ	ชื่อขัง	เสื่อไทย
ผลพฤกษ์ร่วมอาหาร	เลขเสพ	พริกไทย
ขนค่านามอ่าขัง	เน้นข้าหาเฉลย	ภูไทย

โคลง (113)

นางหนึ่งในเรื่องอ้าง	ทรงนิพนธ์	ลำหับ
ใช้กัศัตว์แฉวพน	โทญน้อย	จันหับ
อุบาทเชิงกล	เห็นแปลก	เต่าหับ
คิดเคียดขาควนคล้าย	สี่นี้ทาสสาม	

โคลง (114)

สมุนไพรชาวแพทยอ้าง	ทำยา	โกธูเชียง
ดอกลองทองธาวา	ชื่อชี้	(เรือ)กรรเชียง
คำบลุดุกค้นหา	นามเอย ที่พอ	บานเชียง
เพลงพระระสนาณี	เพรียกขางคางแลน	จันคองเชียง

โคลง (115)

เป็นนามควากลาวแก่	ไขนาม	อังการ
อีกเครื่องหมายขอลาม	หนอยเนอ	อังกัน
ญาติหนึ่งโบราณ	เกียรติกลาว มีพอ	อังค
ในหัดเห็นซัดเนอ	แนแทเชิญไซ	อังฟู

โคลง (116)

ทหารของท่านทาว	พระยานอย	สมิงนครอินทร์
เลื้อยกลานอยู่น้ำกรอย	ทอเห็น	(งู)เขียวพระอินทร์
เทนิอสุวรรณคบนชั้นลอย	แลมอง	พระอินทร์
พิชเลื้อยพื้นดินเลน	ช่วยค้นหาดู	กงจักรพระอินทร์